

Lisa 2. Tuberkuloosiravi korraldus

Tuberkuloosiravi korralduses rakendatakse otseselt kontrollitava ravi (OKR) põhimõtet: patsiendid peavad kogu ravikuuri vältel võtma ravimeid tervishoiutöötaja kontrolli all. OKR-i koordineerib kopsuarst, kaasates vajaduse korral esmatasandi tervishoiutöötajaid. Ambulatoorses tuberkuloosiravis lähtutakse juhtumikorralduse põhimõttest: motiveerimine, sotsiaalne tugi, vajadusel antiretroviirus- ja sõltuvusravi integreerimine OKR-iga. Põhieesmärk on toetada patsienti ravil käimisel kuni tema paranemiseni. OKR on patsiendile visiiditasuta.

Kui patsiendil on raskusi tervishoiuasutuses kohalkäimisega, soovitame teha kaugvastuvõtte video- või tavakõne teel või kombineerida need koduviisitidega.

Kaugvastuvõtu korral otsustatakse ravimite kaasaandmise üle iga patsiendi puhul individuaalselt, kuid ravimeid ei anta kaasa rohkem kui kahe nädala jagu. Ravimite kaasaandmisel tuleb jälgida Ravimiameti nõudeid, sh märkida pakendile ravimi nimetus, säilivusaeg ning päevaste annuste suurus ja arv.

Vältimaks ravi katkestamist ja pidurdamaks infektsiooni levikut ühiskonnas on oluline parandada patsientide ravisoostumust. Selleks on pandud kokku motivatsioonipakett, mille eesmärk on toetada patsienti ravil käimisel, tugevdada koostööd ravimeeskonnaga ja vajaduse korral parandada toitumisvõimalusi (82). Täisväärtuslik toitumine aitab kaasa tuberkuloosist paranemisele (83–85). Motivatsioonipakett sisaldub OKR-i teenuse hinnas.

WHO soovitatavad meetodid ravisoostumuse parandamiseks on (82)

- 1) patsiendi ja personali koolitamine ja nõustamine;
- 2) materiaalne toetus ja motiveerimine olenevalt patsiendi vajadustest ja võimalustest (toidupakk, kinkekaart toidu- või tööstuskauba ostmiseks, transporditoetus jne);
- 3) patsiendi psühholoogiline nõustamine;
- 4) ravi jälgimiseks erinevate digivõimaluste kasutamine (telefoni- või videokõned).

Alates 1. juulist 2023 rahastab OKR-i teenust Tervisekassa. Lisainfot saab Tervisekassa [OKR-i teenuse osutamise juhendist](#) ja [raviarve esitamise juhendist](#).

Kõik tuberkuloosiravimid ja nendest põhjustatud sagedasemate kõrvaltoimete leevendamiseks kasutatavad ravimid on patsientidele tasuta. Ravimite ostu

korraldab Tervisekassa ning patsient saab ravimid tuberkuloosiravi läbiviivatest tervishoiuasutusest.

Tuberkuloosiravis kasutatakse WHO soovitatud raviskeeme (vt lisa 6). Tuberkuloosiravimite sagedasemad kõrvaltoimed ja nende jälgimise juhend on lisas 7.

Ravimresistentse ja komplitseeritud tuberkuloosi haigusjuhud peab ravi alustamiseks, raviefektiivsuse jälgimiseks ja ravikuuri lõpetamiseks suunama tuberkuloosi ravijärelvalve ekspertrühma konsiiliumi istungile, mille tööd koordineerib Tervise Arengu Instituut.